

Селянин та його діти

Езоп

Жив собі за давніх часів селянин. Мав він четверо синів і виноградник. Хоч був старий та немічний, а порався коло землі сам. Бо хіба міг, бідолаха, інакше? Адже ж вирощував ті лози власними руками з молодих літ, і дотепер любив та плекав свій виноградник. А той, немов розуміючи любов і турботу господаря, віддячував йому соковитими гронами.

Та, на лихо, всі четверо синів не звикли працювати. їм більше подобалося байдики бити, а старий батько повсякчас непокоївся думкою: "Що з ними буде, коли закрийються мої очі?"

Часто він казав собі з гіркотою:

"Покинуть сини мої виноградник напризволяще, переведеться він і не годуватиме їх плодами. Треба якось цьому зарадити".

Довго роздумував батько, врешті покликав синів і сказав:

— Діти мої любі, чую — недовго мені жити на світі. Отож і покликав я вас, аби відкрити одну таємницю. У нашому винограднику заховано скарб. Як мене не стане, візьміться за лопати й копайте, аж поки знайдете.

Невдовзі батько помер. Тяжко побивалися сини. А за кілька днів згадали його слова.

— Що б то міг сховати у винограднику небіжчик? — питає перший син.

— Напевне, гроші, — відповідає другий.

— А як там лише кілька золотих? — засумнівався третій.

— Хто його знає. Краще перекопаймо все, — сказав четвертий.

Настала зима. Небіжчик-батько встиг за життя обрізати виноградник, і тепер треба було лише попідпирати лози. Але сини про це не дбали. Думки їхні крутилися довкола скарбу. Тож, узявши заступи, заходилися вони копати.

— Глибше копаймо, хлопці! — наказував старший.

— Копаймо, то й копаймо!

Цілісінький день копали, але так нічого й не знайшли. Повернулися додому стомлені й розчаровані.

— А чи не викопав хтось інший того скарбу? — питає перший син.

— А чи був він там узагалі? — засумнівався другий.

— Чому не було? Треба копати, може, й знайдемо, — заперечив перший.

Взавтра хлопці знову взялися до роботи. Але скарбу не знайшли ні того дня, ні наступного.

— Може, батько пожартував, і ніякого скарбу немає? — каже один син.

— Боронь боже! Хіба що хто викопав скарб, а батько про те не знав. Жаль, коли так!

Минуло кілька місяців, і настав час збирати виноград. І що ж побачили брати! Обкопані лози вгиналися від величезних, важких грон!

Зібрали брати виноград, уторгували за нього купу грошей і зажили щасливо.

Відтоді почали вони дбайливо доглядати виноградник. А що були молоді та дужі, то й мали від праці насолоду.

Згодом стали вони заможними господарями. А коли заходила мова про батька, завжди згадували його із вдячністю.

— Які ж ми були нерозумні! Замість того, щоби збагнути батькові слова, розпитати, порадитися,— кинулися шукати в землі золото. Батько не посміявся з нас, а заповів нам найбільший скарб світу — любов до праці.